

OSAKSI RAKETTI-HANKKEEN OPI-OSAHANKETTA ESITETTÄVÄ EHDOTUS
(LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)

Hankkeen nimi

Opiskelijavalintoihin liittyvien tietojen tiedonkeruun yhtenäistäminen korkeakouluissa

Hanketta esitetään osaksi korkeakoulujen yhteistä RAKETTI-hankkeen OPI-osahanketta pilotiksi opintohallinnon yhteiseen järjestelmäkehitykseen.

Valmistelun yhteyshenkilön nimi

Sami Hautakangas, Tampereen yliopisto
03-3551 8344, 050-4627387

Luonnoksen valmisteluun on osallistunut TaY:n, HY:n, OPH:n ja SVYPA:n asiantuntijoita.

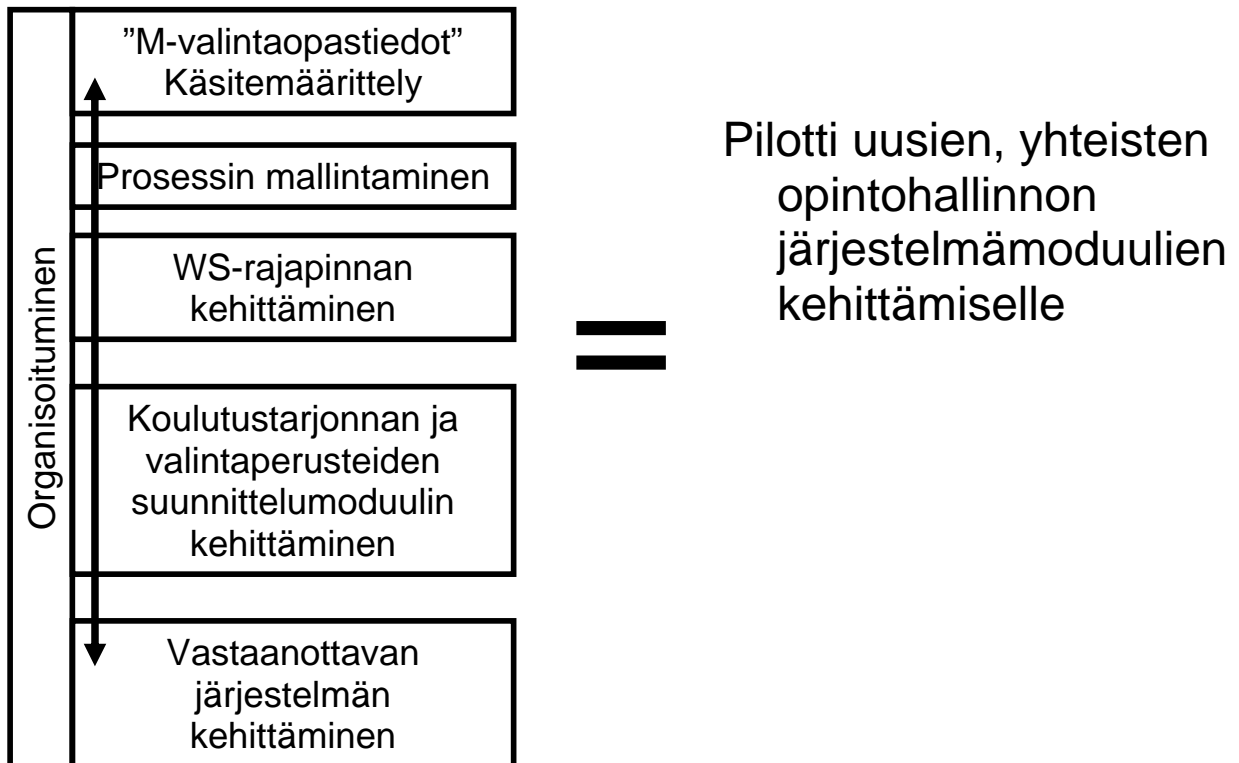
Sähköpostiosoite

sami.hautakangas@uta.fi

Osallistuvat organisaatiot

Yliopistot, ammattikorkeakoulut, Opetushallitus, SVY:n palveluyksikkö, Sidosryhminä toisen asteen koulutus, työ- ja elinkeinoministeriö

Hankkeen kuvaus

OPETUSMINISTERIÖLLE ESITETTÄVÄ HANKE
(LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)

Tarpeet koulutustarjonnan ja valintaperusteiden suunnittelun tuen ja tiedonkeruun kehittämiseksi

Yliopistojen hakukohdekohtaista koulutustarjonta- ja valintaperustetietoa julkaistaan nykyisin useassa paikassa sekä yliopistokohtaisesti että valtakunnallisesti. Tiedon julkaiseminen tapahtuu usein valintayksikkökohtaisesti. Sama valintayksikön työntekijä joutuu itse tallentamaan tietoja eri asiakirjoihin, julkaisuihin ja järjestelmiin, ilmoittamaan tietoja tallennettavaksi toisaalla sekä tarkastamaan valtakunnallisen toimijoiden kokoamia tietoja. Tiedot koskevat monilta osin juuri samoja asioita, joten tietojen yhdenmukaisuuden varmistaminen eli ”version hallinta” muodostaa huomattavan työtehtävän.

Yliopistojen sähköisen hakujärjestelmän (YSHJ) käyttöönoton myötä yliopistojen tulee päivittää jatkossa manuaalisesti YO-OPAS-sovelluksen kautta kaikkien alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon johtavien pää- ja erillisvalintojen tiedot. Tämä tehtävä tuottaa aiempaan vain osittaiseen tiedontallennukseen verrattuna uuden tilanteen: tiedon täydellisen kattavuuden vaatimuksen. Koulutustarjonnan ja valintaperusteiden tietojen päivittäminen lisääntyy yliopistoilla merkittävästi aikaisempaan nähden, joten tietojen tuottamista sekä tietojen siirtoa on yliopistoissa selkeä tarve kehittää. Nykyisellään YO-OPAS-sovellukseen vietyjä tietoja ei saada siirrettyä yliopistojen käyttöön, eikä tietosisältö sinällään riitä yliopistojen omien julkaisujen tarpeisiin.

AMK-sektorilla PROAMK-prosessin (Liite 5.) käyttäjätarinan perusteella ”Amk:n koulutusyksikkö laatii ohjelmakuvaukset ja kirjaa tarjonnan AMKOPAS järjestelmään. Amk tuottaa samojen tietojen pohjalta oman hakijan oppaansa julkaistavaksi haluamallaan tavalla.” [Saadaanko AMK:hon tiedot Kouluta-tietokannasta? Missä on valmistelun ja ohjelmakuvausten master-data? Minkälainen työmäärä AMK-puolella nähdään liittyvän tähän toimintaan, jossa yo-puolella on usein paljon käsityötä?].

Koulutustarjonnan ja valintaperusteiden tuottamisprosessi kytkeytyy yksittäisessä yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa sekä organisaation omien oppaiden ja verkkosivujen tuotantoon että tietojen välittämiseen valtakunnallisiin järjestelmiin (Kouluta-tietokanta, Universityadmissions.fi, CIMO:n tietokanta, soveltuvin osin myös HAREK, AMKOTA) (ks. liite 2, liite 3 ja Liite 5.). Yhtenäistämällä tiedonsiirtoon liittyvä käsitteistö sekä tekniikka voidaan päästä korkeakoulujen prosessien tasolla käytäntöön, jossa tiedot täytyy tallentaa ensisijaiseen järjestelmään vain kerran koulutustarjontaa ja valintaperusteita valmisteltaessa, ja niiden hallinnollisen hyväksymisen jälkeen tiedot ovat välitettävissä eri käyttöyhteyksiin.

Tavoitteet

OPM:n hallinnonalan tietohallintostrategiaan kirjattuna tavoitteena on ”parantaa opiskelun, opetuksen, tutkimuksen ja kulttuurin tietotukea, lisätä tiedon yhteiskäyttöä ja vähentää erillisten järjestelmien määrää. Tätä varten opiskelijoita, opintosuorituksia ja opetusta koskevat ydinkäsitteet ja perusprosessit yhtenäistetään ja niiden pohjalle kehitetään yhteiset tietojärjestelmät, jotka kattavat koko prosessin opiskeluun hakemisesta opintojen valmistumiseen saakka.”

Hankkeen tavoitteena on kehittää opiskelijavalintaan liittyvien tietojen sähköistä tuottamista ja pilotoida tiedonsiirtoa valtakunnalliseen Kouluta-tietokantaan ja sen kautta julkaistaviin valtakunnallisiin oppaisiin sekä korkeakoulujen omiin paperisiin ja sähköisiin valintaoppaisiin. Tavoitteena on parantaa tietojen tuottamisprosessien hallittavuutta yhteisiä käsitteitä määrittelemällä ja järjestelmiä yhtenäistämällä sekä vähentää valintatietojen keruuseen ja julkaisemiseen liittyvää ylimääräistä työmäärää organisaatioiden eri tasoilla laitos- ja tiedekuntahallinnosta keskushallintoon. Näiden avulla tavoitellaan tilannetta, jossa tieto tallennetaan yhteen kertaan ja se on laadultaan ajantasaisena käytettävissä eri käyttöyhteyksissään.

OPETUSMINISTERIÖLLE ESITETTÄVÄ HANKE (LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)

Perusteluja yhteishankkeen toteuttamiselle

Tampereen ja Helsingin yliopiston edustajien kanssa käydyissä keskusteluissa on todettu, että molemmilla yliopistoilla on todellinen tarve kehittää tiedon tuottamisprosesseja. Kuitenkin todettiin, että tietojen tuottaminen ja käsittely liittyy niin olennaisesti valtakunnallisiin järjestelmiin, ettei asiaa kannata lähteä miettimään vain yksittäisten yliopistojen kannalta. Seuraavassa on pyritty jäsentämään, miksi kehittäminen yhteistyössä on tarpeellista.

Käsitteiden yhtenäistäminen

Valtakunnallisessa M0: Opiskeluoikeuksien tiedot määrittelyssä todettiin lausuntojen perusteella, että koulutustarjontaan ja valintaperusteisiin liittyvät tiedot on syytä rajata kyseisen määrittelyn ulkopuolelle. Nämä tiedot nähtiin niin keskeisinä, että niiden määrittely tulisi toteuttaa huolellisesti omana kokonaisuutenaan ja ottaa huomioon yhtymäkohdat myös toisen asteen koulutukseen sekä hakeutumista tukevien palveluiden kehittämiseen (mm. OpetusTime-työryhmän suosituksena esitetty Hakeutujan tietopalvelu ja sähköinen haku). Määrittely kytkeytyy korkeakoulujen välisen liikkuvuuden lisäksi osaksi laajempaa yhteistyötä mm. Opetushallituksen kanssa, jonka vuoksi määrittelyn toteuttamisessa tulee ottaa huomioon kokonaisvaltaisesti valtakunnallinen kehitystyö ja niveltää määrittelytyö osaksi korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen tietohallinto-hanketta. Käsitteistön kehittämiselle tuo oman haasteensa se, että osa järjestelmällä tuotettavista tiedoista liittyy korkeakoulukohtaisten oppaiden tuottamiseen ja osa tiedoista on välttämätön osa valtakunnallisten järjestelmien yhteentoimivuutta (ks. liite 1).

Korkeakoulujen yhteisen rajapintatekniikan testaaminen ja osaamisen kehittäminen

Suunniteltaessa korkeakouluille uutta yhteistä opintohallinnon perusjärjestelmää on hyödyllistä kehittää yhtenäisen käsitteistön lisäksi yhtenäinen tapa toteuttaa tekniset rajapinnat perusjärjestelmään sekä sen kanssa yhdessä toimiviin moduuleihin. Järjestelmien välisten avointen rajapintojen toteuttaminen tarkoittaa uusien tekniikoiden käyttöönottoa ja siihen liittyvää osaamisen kehittämistä korkeakouluissa. Vuoden 2008 alusta yliopistojen, ammattikorkeakoulujen opintohallinnon ja tietohallinnon edustajat sekä SVYPAn ja OPH:n edustajat, jotka ovat yhteydessä keskeisiin valtakunnallisiin hankkeisiin ja palveluihin (mm. YSHJ, JOOPAS, PROAMK, ATIK, OHA-TV) ovat kokoontuneet käsitelmäärittelytyötä täydentävään ”Rajapintakoulun” nimellä kulkevaan työpajojen sarjaan, jossa on kartoitettu mahdollisuuksia toteuttaa yhteistyössä Web Services-rajapintatekniikka osaksi järjestelmiä jakaen toteutus yleiseen ja järjestelmäspesifiin osaan. Keskustelun pohjana on ollut Oodi-konsortion tilaama rajapinta-arkkitehtuurin perusmäärittely ja Oodin WS:n soveltumista yhteiseksi rajapintatekniikaksi olisi mahdollista kokeilla tässä pilotissa.

Yhteisen perusjärjestelmän lähtökohtana on esitetty, että järjestelmän tulee toimia rajapintojen avulla yhteen järjestelmämoduulien kanssa. Perusjärjestelmää ja sen rajapintoja ei voida määrittellä ja suunnitella yksinään, vaan suhteessa järjestelmämoduuleihin. Tämän vuoksi tässä pilotiksi esitettyä järjestelmämoduulia esitetään osaksi OPI-hanketta, vaikka se ei suoraan kuulu perusjärjestelmän toiminnallisuuteen.

Yhteisesti toteutettu järjestelmämoduuli

Korkeakouluissa ei ole yliopistojen puolella tällä hetkellä käytössä valmista järjestelmää koulutustarjonnan ja valintaperusteiden tietojen suunnitteluun, tuottamiseen ja välittämiseen, kun otetaan

**OPETUSMINISTERIÖLLE ESITETTÄVÄ HANKE
(LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)**

huomioon koko prosessiin liittyvä tuki. [onko AMK-sektorilla käytössä Proamk-prosessin mukaista järjestelmää, josta tiedot saadaan siirrettyä Kouluta-tietokantaan?] Alustavien arvioiden (HY: Antti Mäki, Tuomas Naakka, Sari Zitting TaY: Sami Hautakangas, OPH: Vilho Kolehmainen) mukaisesti järjestelmän yhtäaikaisten käyttäjien ja tarvittavien tietojen rajallisen määrän sekä julkaistavien tietojen julkisen luonteen vuoksi suunnittelumoduuli olisi toteutettavissa teknisesti suhteellisen kevyellä ratkaisulla. Integrointi perusjärjestelmään edellyttää yhtenäisen koodiston käyttöä, jonka avulla kukin suunniteltava hakukohde voidaan yhdistää opiskelijan saamaan opiskeluoikeuteen ja vastaavasti hakukohteeseen liittyvään tutkinto-ohjelmaan.

Koulutustarjonnan ja valintaperusteiden tuottamisen kehittäminen tarjoaisikin tässä vaiheessa sopivan rajallisen pilottihankkeen, jossa olisi kohtuullisin panostuksin mahdollista kehittää koko opintohallinnon järjestelmien kannalta keskeistä rajapintatekniikkaa yhden moduulin osalta yhteydessä prosessiin, jossa loppukäyttäjien hyödyt ovat ilmeiset sekä työmäärien (enimmillään sama tieto tallennetaan nykyisin 7 kertaa eri järjestelmiin) että tiedon laadun kannalta (ajantasainen versio olisi saatavissa keskitetysti).

Mahdollisuutena opiskelijan palveluun yhteys hakukohteesta tutkinnon rakenteeseen.

Työskentelyssä tulee ottaa huomioon erilaisten koulutustarjontaa (=hakukohteet) ja opetustarjontaa (=tutkintojen-, opintokokonaisuuksien ja opintojaksojen tiedot, jotka voivat liittyä johonkin hakukohteeseen) julkaisevien palveluiden kokonaisuus (esim. avointen korkeakoulujen sähköisen asioinnin palvelut ja opintotarjontapalvelut, yliopistojen joustavan opiskelun sähköisen asioinnin palvelut).

Tällä hetkellä esimerkiksi yliopistojen sähköisessä hakujärjestelmässä on mahdollista linkittää vapaaseen kuvaustekstiin koulutukseen liittyviä opetussuunnitelmatietoja, jotka ovat yliopiston sivuilla, mutta tämä ei ole mitenkään järjestelmällistä. (liite 6.) Vertailukohtana voidaan käyttää Ruotsin Studera Nu-korkeakouluhakupalvelun hakukohteen tietoja, jossa opetustiedoille on varattu oma kenttänsä, mutta toteutus perustuu vastaavasti linkkiin koulutuksen järjestäjän sivuille.

Tutkintojen opetussuunnitelmien tiedot olisi mahdollista yhdistää myös järjestelmällisesti hakukohteeseen, jolloin hakija voisi saada hakijapalvelusta käsin hakukohteen perustietojen lisäksi nämä tarkemmat tiedot opetustarjonnan sisältävästä palvelusta. (Yhteinen korkeakoulujen opetustarjontapalvelu nähtiin hyvänä tavoitteena myös avoimen yliopiston tietohallinnon asiantuntijaseminaarissa, johon osallistui edustajia myös yliopistojen tieto- ja opintohallinnosta, CSC:stä sekä virtuaaliyliopistosta ja virtuaaliammattikorkeakoulusta. Asian jatkoselvittämistä tekevät SVYPA, virtuaali-amk:n kehittämissyksikkö sekä avoimen yliopiston valtakunnallisen verkkopalvelun kehittäjät.)

Hankkeen aloitus- ja loppupäivämäärät

xx.xx.2008/9 – 31.12.2009, mahdollisimman pian alkuun erityisesti määritys- ja kartoitustyön osalta

Etenemissuunnitelma / vuosi

Koulutustarjonnan ja valintaperusteiden tietojen siirtämiseksi järjestelmien välillä on määriteltävä yhteisesti sekä tarvittavat tiedot että niiden tiedonsiirtoformaatti. Tämä määrittäminen voidaan toteuttaa osana SVY:n koordinoimaa M-määrittämisprojektin. OPH:n YO-OPAS ja AMKOPAS-järjestelmään (ja mahdollisesti OPM:n AMKOTA-järjestelmään) sekä niiden taustalla olevaan Kouluta-tietokantaan vaaditaan kehitystyötä opastietojen tallentamisen toimintoihin, tietokannan tietosisältöön sekä tiedonsiirto-rajapinnan toteuttamiseen tietojen vastaanottoon korkeakoulujen järjestelmistä. Järjestelmämoduulin kehitystyössä mahdollisuutena on open source –julkaisujärjestelmän soveltaminen

**OPETUSMINISTERIÖLLE ESITETTÄVÄ HANKE
(LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)**

määriteltävien tietojen tallennukseen sekä tähän järjestelmään toteutettava yleisen mallin mukainen rajapinta. Lisäksi tulee nykyisten toimintamallien pohjalta kuvata sekä yliopistoille- että ammattikorkeakouluille yhteinen perusmalli tietojen tallennusprosessille. Korkeakouluissa tehtävä kehitystyö sisältää käsittemäärittelyyn sekä järjestelmäkehitykseen osallistumisen lisäksi uusien prosessien käytäntöjen kehittämisen ja pilotoinnin.

2008: Yliopistojen välisen tiedonsiirron M-määritys osana aloitetaan: Käsitteiden määrittely ja kansallisen standardin 1.0 version sekä siihen liittyvän teknisen skeeman tuottaminen ja vahvistaminen (pohjana mm. M0-määrityksessä tehty työ ja olemassa olevien järjestelmien tietosisältö). OPH:n sekä yliopistojen prosessien nykytilan kuvaaminen sekä tavoitetilan suunnittelu käynnistetään. Tekniset ratkaisut(sis. olemassa olevat järjestelmät) kartoitetaan.

2009: Tietojärjestelmien ja tiedonsiirron suunnittelu, toteutus ja pilotointi syksyllä 2009 YSHJ:n [ja AMK:n ?] tarjontaan liittyvissä hakukohteissa.

Suunnitelma rahoituksen päätyttyä

Järjestelmämoduulin ylläpito mahdollistetaan joko paikallisesti tai keskitettynä palveluna. Käyttöoikeudet ovat mahdollisia kaikille korkeakouluille. Määrityksen ylläpito osana M-standardointityötä.

Hankkeen rahoitusesitys

Budjettiarvio tehtävittäin.

- Osapäiväinen projektipäällikkö hankkeen organisoimiseksi ja vaihtoehtojen kartoittamiseksi n. 35 000 euroa. Projektipäällikön tehtäviin kuuluu myös prosessien kartoitus ja kuvaaminen työryhmätyöskentelyssä.
- M-määritystyöhön palkattavan editorin työ ja määrityksen käännytyö ruotsiksi ja englanniksi yhteensä n. 17 000 euroa. Arvio perustuu M0-määrityksen toteuttamisen toteutuneisiin kustannuksiin.
- YO-OPAS- ja AMK-OPAS –järjestelmien sekä niiden taustalla olevan Kouluta-tietokannan kehitystyö tietojen vastaanottamiseen 100 000 euroa (perustuu oletukseen että merkittäviä muutoksia ei tarvitse tehdä itse sovelluksiin vaan ainoastaan tiedonsiirrot tietokantaan).
- Järjestelmämoduulin toteuttaminen n. 100 000 euroa (perustuu mahdollisuuden käyttää pohjana open source järjestelmää, joka räätälöidään, toteutuksen kustannukset täsmentyvät kun tarkempi määrittely on saatu tehtyä. Esim. kaupallisten valmisjärjestelmien räätälöinti vaihtoehtona olisi todennäköisesti kehityskustannuksiltaan korkeampi)
- Korkeakoulujen virkatyötä ohjaus- ja työryhmätyöskentelyssä prosessien sekä järjestelmän kehittämiseen n. 24 htkk (sisältää työryhmien kokoukset ja suunnittelupalaverit, valmistelutyön sekä laajemman korkeakoulujen työpajan.)

Korkeakoulujen omarahoitusosuus koostuu suurelta osin kehitystyöhön osoitettavista työresursseista ja suorat investointikustannukset sekä projektinhallinnan osuus on tarkoitus kattaa pääosin opetusministeriön rahoitusosuudesta.

	2008	2009	2010	2011
Rahoitus yhteensä (1000 €)	0	0	0	0
Korkeakoulut	osa työstä voi olla jo 2008	145 000	0	0

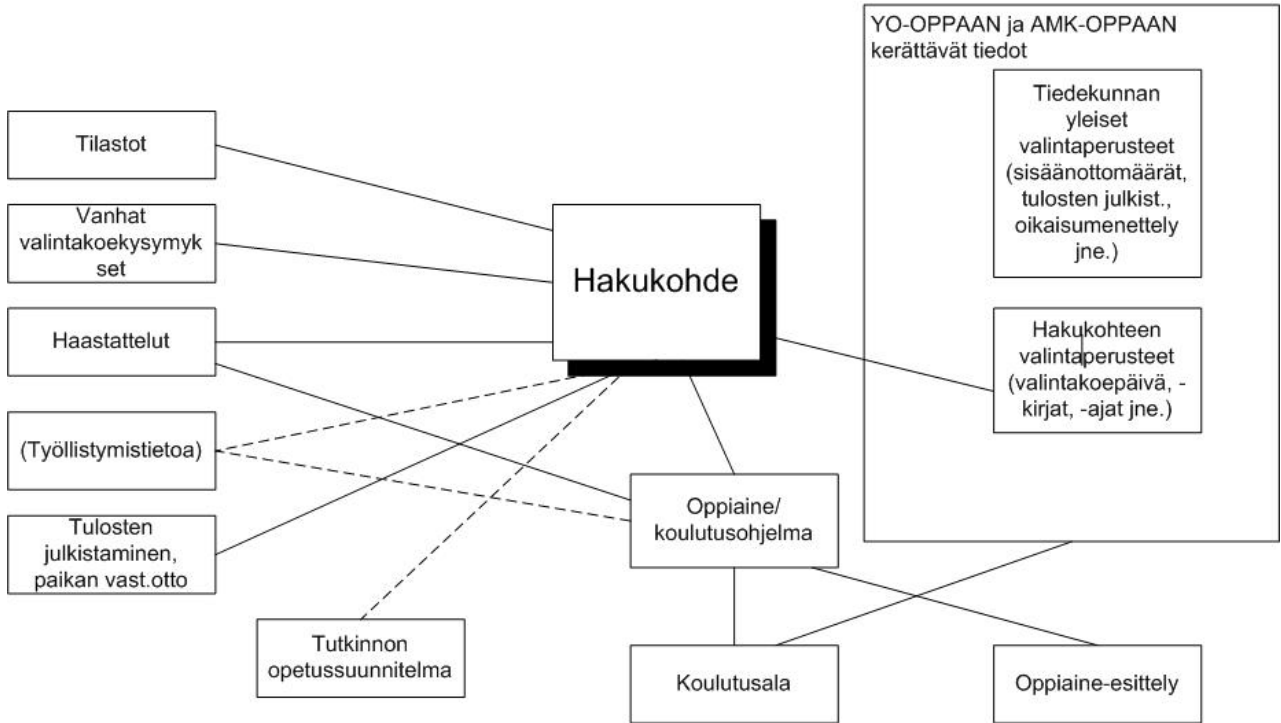
OPETUSMINISTERIÖLLE ESITETTÄVÄ HANKE
(LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)

OPM	osa työstä voi olla jo 2008	247 000	0	0
Suomen Akatemia	0	0	0	0
Tekes	0	0	0	0
Muu yksityinen	0	0	0	0
Muu julkinen	0	0	0	0
EU (sis. kansallisen rahan)	0	0	0	0

	2008	2009	2010	2011
Menot yhteensä (1000 €)	0	392 000	0	0
Palkkakulut	0	0	0	0
Laittekulut	0	0	0	0
Matkakulut	0	0	0	0
Tilakulut	0	0	0	0
Muut kulut	0	0	0	0

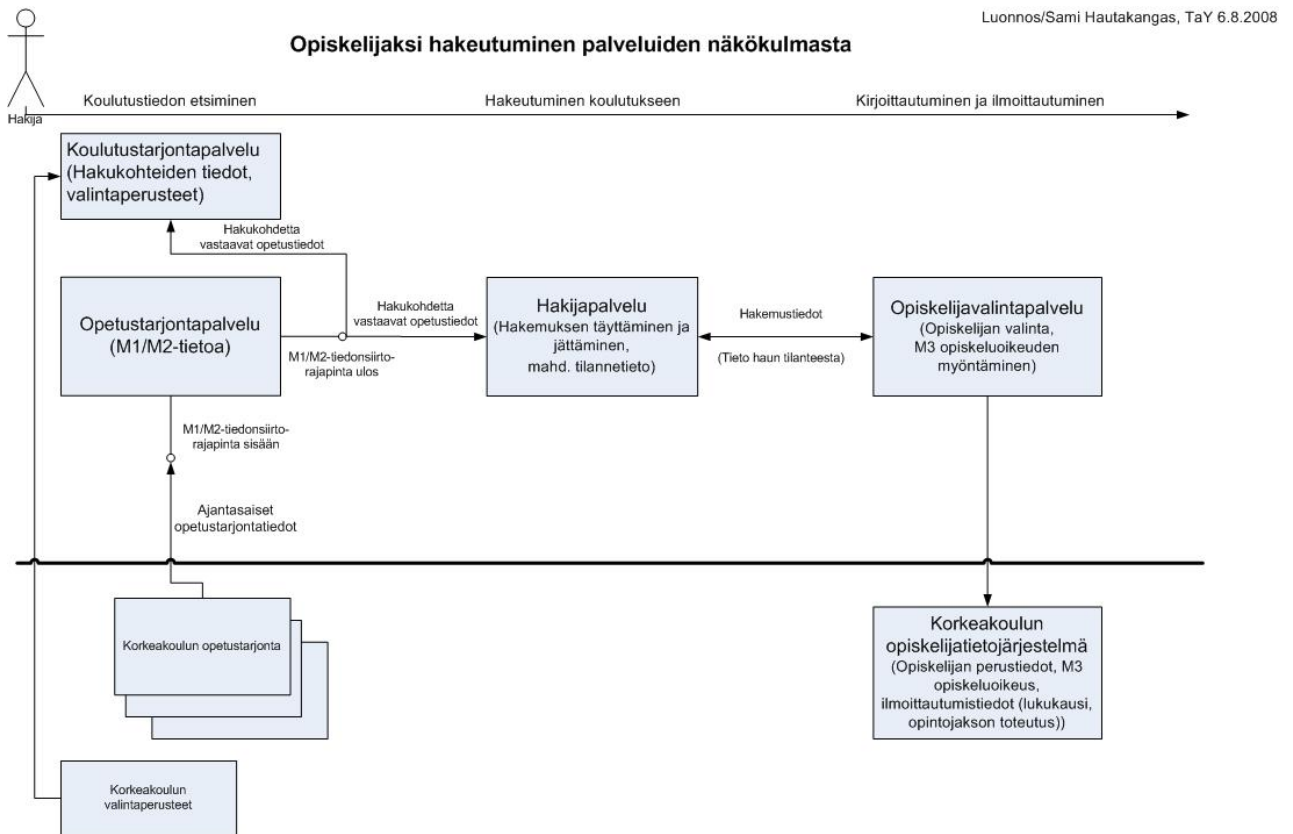
OPETUSMINISTERIÖLLE ESITETTÄVÄ HANKE
(LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)

Liite 1: Hakukohteeseen liittyvien tietojen hahmottelua

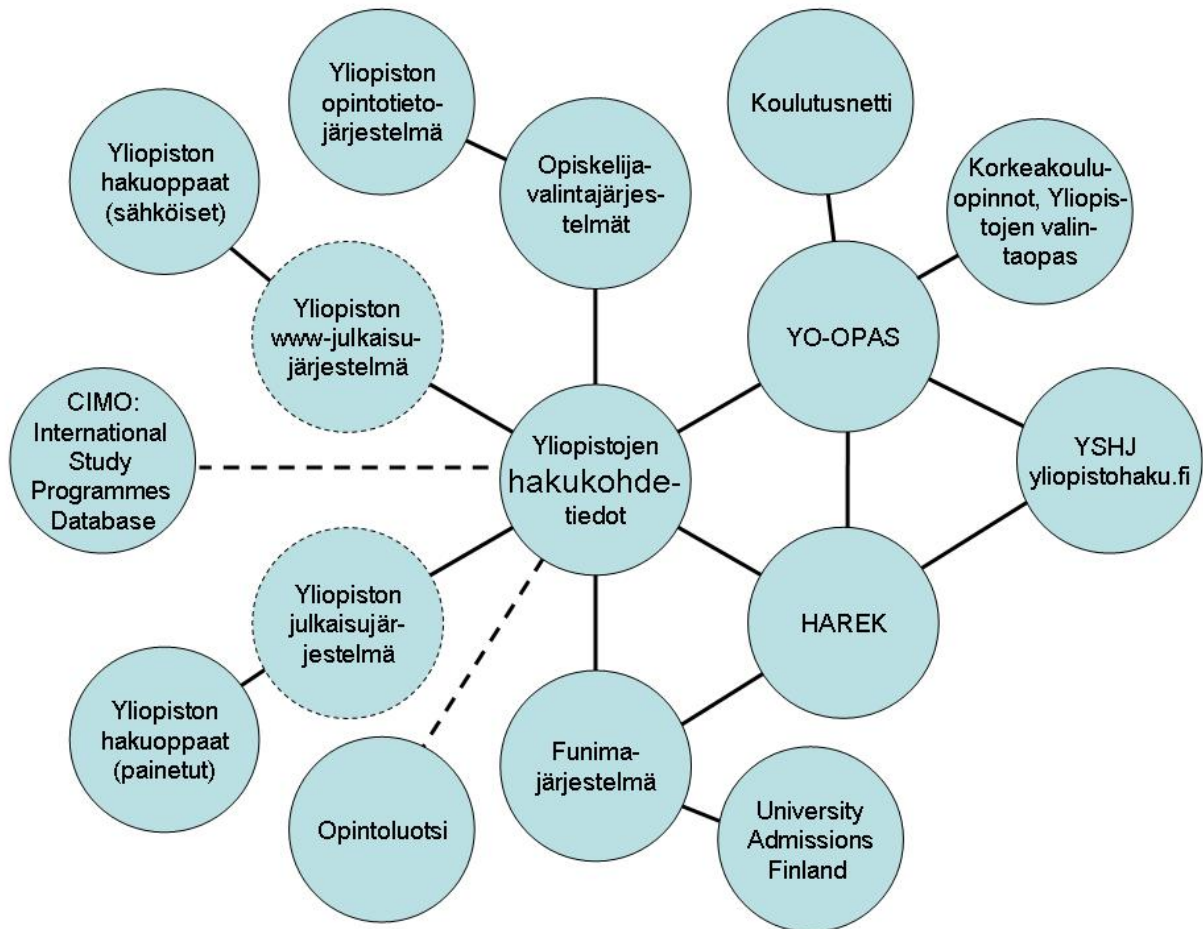
OPETUSMINISTERIÖLLE ESITETTÄVÄ HANKE
(LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)

Liite 2

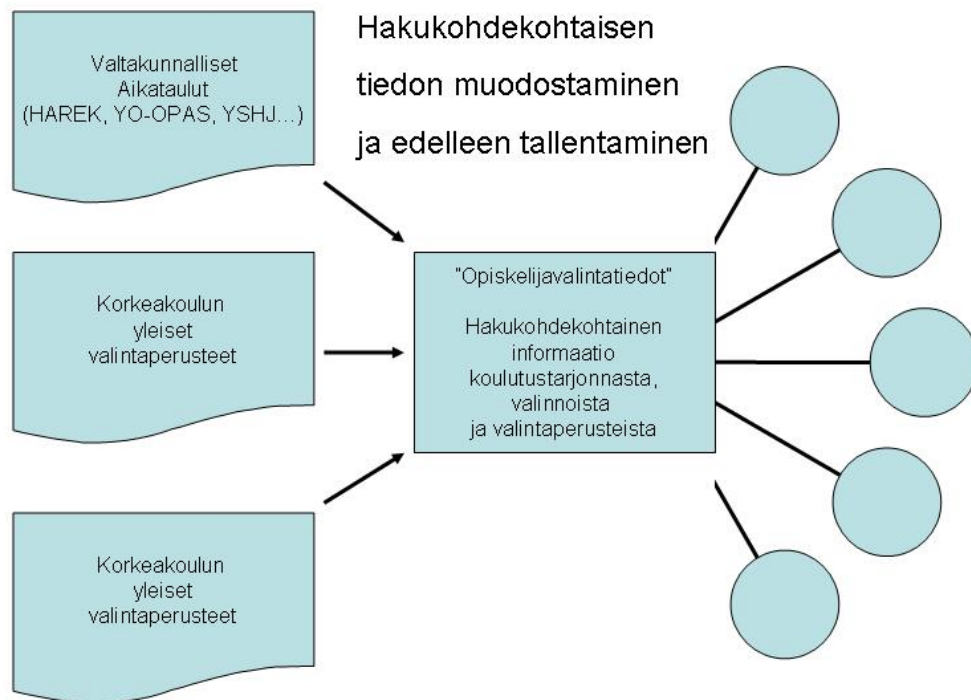
OPETUSMINISTERIÖLLE ESITETTÄVÄ HANKE
(LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)

Liite 3: Hakukohdekohtaisten koulutustarjonta- ja valintaperustetietojen tallentaminen

OPETUSMINISTERIÖLLE ESITETTÄVÄ HANKE
(LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)

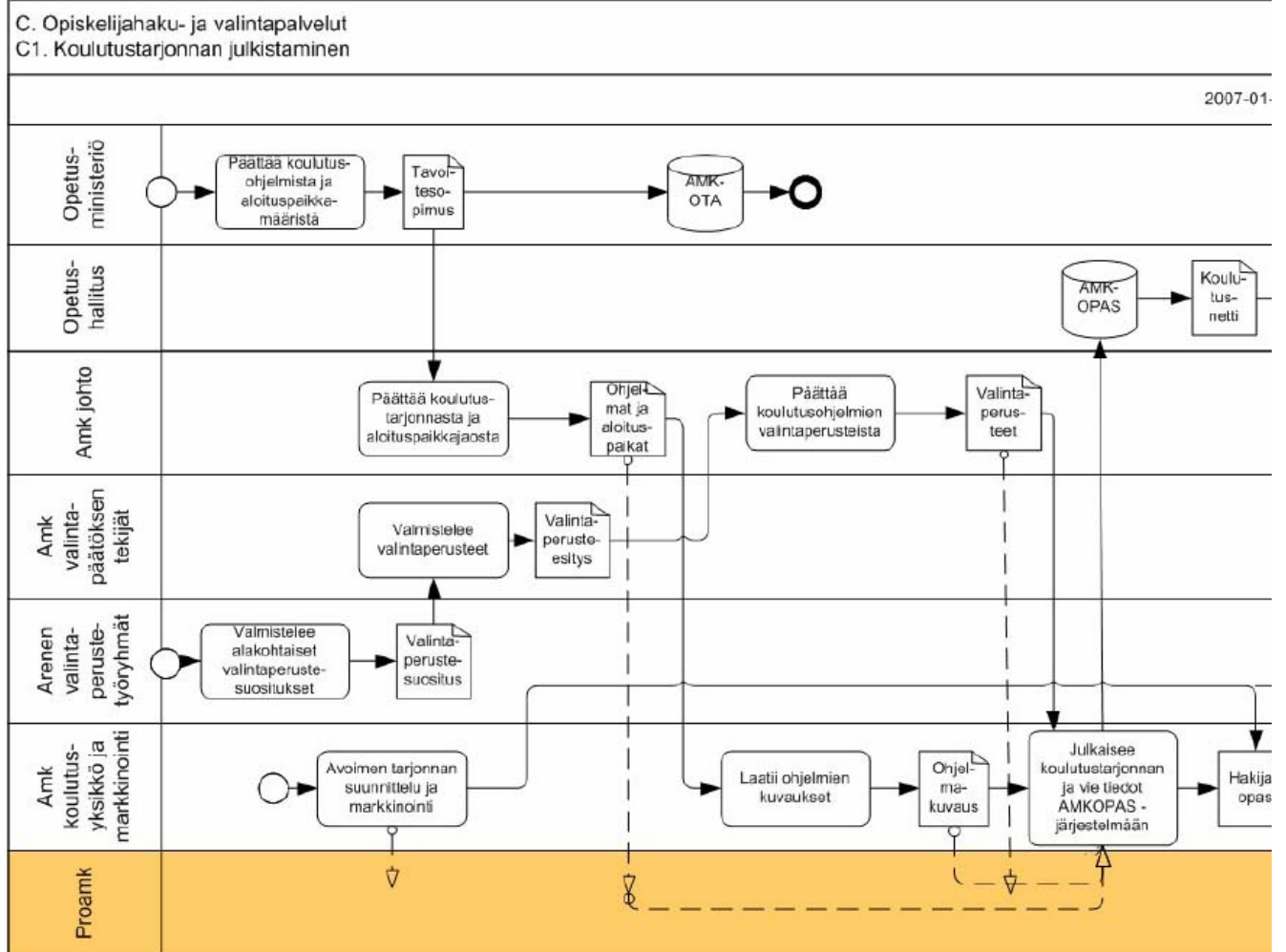
Liite 4

OPETUSMINISTERIÖLLE ESITETTÄVÄ HANKE
(LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)

Liite 5. PROAMK-hankkeen prosessikuvaus ammattikorkeakoulun koulutustarjonnan julkistamisesta

C1. Koulutustarjonnan julkistaminen

OPETUSMINISTERIÖLLE ESITETTÄVÄ HANKE
(LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)

Liite 6. Yliopistojen sähköisen yhteishakujärjestelmän (YSHJ) hakukohde-näkymä

Koulutuksen perustiedot

Hakukohde	Tietojärjestelmätiede		
Valinta	Jyväskylän yliopiston syysvalinta		
Tutkinnon nimi	Kauppatieteiden maisteri		
Yliopisto	Jyväskylän yliopisto, Informaatioteknologian tiedekunta		
Hakijapalvelu	Opiskelijapalvelut		
Lähiosoite	Seminaarinkatu 15 (T-rakennus, 2. krs)		
Postiosoite	PL 35 (T)		
Postitoimipaikka	40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO	Koulutuksen järjestämispaikkakunta	Jyväskylä
Puhelin	(014) 260 1074, 260 1075	Faksi	(014) 260 1061
Internet-osoite	http://www.jyu.fi/hae/		
Sähköpostiosoite	hakijapalvelut@jyu.fi		
Alkamisaika	2009, K		
Hakuaika alkaa	01.10.2008	Hakuaika päättyy	14.11.2008
Valintakoe			
Opetuskieli	FI		
Opiskelukieli	fi		

Hakukohteen kuvaus

Tietojärjestelmätieteeseen valitaan uusia opiskelijoita myös syksyllä. Opinnot alkavat tammikuussa 2009. Hakija voi tulla valituksi joko yo-todistuspist perusteella. Lisätietoja ja valintaperusteet <http://www.jyu.fi/it/opiskelija/valinta/tietojarjestelmätiede2008> Tietoa alasta, opinnoista, opiskelijaelämästä

Valintamenettely

Pisteytys

Alin pistemäärä, jolla tullut hyväksytyksi / korkein mahdollinen pistemäärä edellisenä vuonna

Ei pisteitä

Aloituspaikat vähintään:

20

Päivityspäivämäärä:
11.09.2008

Tulostuspäivämäärä:
17.10.2008

OPETUSMINISTERIÖLLE ESITETTÄVÄ HANKE
(LUONNOS KORKEAKOULUJEN KOMMENTOITAVAKSI)

Liite 7. Ruotsin studera.nu-palvelun hakukohteiden selailunäkymä

	Högskolepoäng	Nivå	Mer info	Lägg till
Stockholms universitet				
Historieprogrammet, kandidatprogram	180 hp	nybörjarprogram	Göm info	<input type="button" value="Lägg till"/>
Studietakt: Heltid		Sista anmälningsdag: 2008-10-15		
Startperiod: VT 2009 Period 1		Anmälningskod: SU-12165		
Studieort: Stockholm		Läs kursbeskrivningen (öppnas i nytt fönster)		
Kombinationsutbildningen för master-/ magisterexamen och lärarexamen, inriktning historia	270 hp	nybörjarprogram	Visa info	<input type="button" value="Lägg till"/>
Lärarprogrammet med inriktning mot historia för skolår 7-9 och gymnasieskolan	270 hp	nybörjarprogram	Visa info	<input type="button" value="Lägg till"/>
Lärarprogrammet med inriktning mot samhällsorienterande ämnen för skolår 4-9	270 hp	nybörjarprogram	Visa info	<input type="button" value="Lägg till"/>
Lärarprogrammet med inriktning mot samhällsorienterande ämnen för skolår F-6	240 hp	nybörjarprogram	Visa info	<input type="button" value="Lägg till"/>
<input type="button" value=" << Gå bakåt"/> <input type="button" value=" Avbryt"/>				